

(«Κάστα Ντίβα» είναι ο τίτλος μιάς νέας περίφημης κινηματογραφικής ταινίας, της οποίας η υπόθεση είναι παρμένη από ένα επεισόδιο της ζωής του μεγάλου μουσουργού Μπελλίνι, από τον έρωτά του με την Μανταλένα. Στο φιλμ αυτό πρωταγωνιστούν η περίφημη Γερμανιάς καλλιτέχνης Μάρθα Έγκερτ στο ρόλο της Μανταλένας και ο Ίτολός ηθοποιός Παλιμέρι στο ρόλο του Μπελλίνι).

— Βιστόντζο, θέλω να σου ζητήσω συγγνώμη για το κακό που σου έκανα άλλοτε, πριν από χρόνια...

>Πόσο θά ήσουν θλιμμένος, εκείνο το πρωί, όταν με περίμενες του κάκου στην προκυμαία !. Θά φεύγαμε κ' οι δυο μαζί για την Κατάνη, την πατρίδα σου...Μην φρανταστής πώς μ' έκανε η φτώχεια να φοβηθώ και να μην έρθω... Όχι. Θά ήθελα τόσο να είμαι μαζί σου, αγαπημένο μου !. Μά έπρεπε να θυσιάσω τον έρωτά μου, έπρεπε να σ' εγκαταλείψω για να γίνης ότι είσαι σήμερα : ο μεγάλος μουσικός Βιστόντζο Μπελλίνι...

>Με πιστεύεις Βιστόντζο ; Ξέρεις, δεν λέει κανείς ψέμματα, όταν είν' έτοιμοθάνατος, όπως εγώ... Όταν ο γιατρός έρχεται να με δει, επειδή έχω μουσική στα μάτια, νομίζει πως κοιμάμαι. Κουνιέι τότε μελαγχολικά το κεφάλι του. Κι' ο πατέρας είνε τόσο θυμωμένος !... Τό ίδιο κι ο Έρνέστο...

>Με ρωτάνε αν πονάω. Όχι, δεν υποφέρω, μά, είμαι κουρασμένη !.

>Κι' όμως πρέπει να σου μιλήσω... Όπου κι' αν είσαι είμαι βέβαιη ότι μ' ακούς...

>Μοθ φανταίται πως σ' αγάπησα πριν ακόμα να σε καλογνωρίσω μιά μέρα που σε άκουσα να παίζεις κάπια από τις συνθέσεις σου. Για να παίζης τόσο ωραία κατάλαβα πως έπρεπε ναγης ωραία και μεγάλη ψυχή.

>Ήταν τότε η πρώτη φορά που είχες έρθη στο σπίτι του πατέρα μου. Καί γεμάτος θάρρος, έλεγες ότι η μουσική κάνει τους ανθρώπους καλύτερους κι' ότι η Ίταλια έχει ανάγκη από μουσικούς.

>Έπειτ' από μερικές ημέρες μου έπρεπε ένα τραγουδί που το είχες συνθέσει για μένα και μου είπες : «Θι ήθελα να κάνω το πορτραίτο σας, μά δεν έβρω να ζωγραφίσω. Έγραφα λοιπόν για σας αυτό το τραγουδί, την «Κάστα Ντίβα». Τά μάτια σας, μου το ενέπνευσαν. Δεχθήτέ το σαν μιά προσφορά.

>Τότε τραγουδήσα την «Κάστα ντίβα». Πόσο αυτό το τραγουδί ήταν ωραίο !

>Κατάλαβα μάλιστα πως αν αυτή η μελωδία γινόταν γνωστή στο κόσμο, θά σε δόξαζε. Μά εσύ άρνήθηκες να την τυπώσης κ' είπες πως την είχες γράψει αποκλειστικά για μένα.

>Μιά μέρα σέ προσκάλεσε στο παλάτι ο γραμματέας του βασιλέως για κάποιον κοινόστο που θάδινες στην Αβλή. Ο γραμματέας αυτός, ήταν ο Έρνέστο, ο μνηστή μου. Μοι διηγήθηκες κατόπιν όλες τις λεπτομέρειες της συναντήσεώς σας. Έσύ άρνήθηκες, εθής έξ άρχης να συνθέσης ένα τραγουδί προς τιμήν του βασιλέως.

>Κι' εκείνος σου είπε : «Δεν καταλαβαίνεις λοιπόν, νέε μου, πως αν αυτό το τραγουδί άρθεί, θά σου ανοίξη την πόρτα της δόξας ;

— Δεν θέλω να απρωξώ αυτή την πόρτα, του άπάντησες. Θέλω να είμαι καθηγήτης του τραγουδιού στην Κατάνη της Σικελίας, όπως ήταν ο πατέρας μου κι' ο παπός μου.

>Γι' αυτό ξαφνιάστηκε πολύ ο Έρνέστο όταν την άλλη μέρα σέ είδε να ξαναπαρου-

σιάζεσαι μπροστά του και να του λές πως είχες αλλάξει άπόφασι και πως θάγράφες τό τραγουδί.

>Αυτό συνέβη γιατί έντωμεταξύ με είχες δει να βγαίνω από την έκκλησία και σου είχα τή πόσο περίφανη και πόσο ευτυχιμένη θά γινόμου αν τό έγγραφες.

>Όστε δεν είστε ευτυχιμένη ; με ρώτησες τότε.

>Μοι φαίνεται μάλιστα πως βλέπω ακόμα την εκπληξή που διαβάζταν στα μάτια σου, καθώς μ' έκανε αυτή την ερώτησι.

>Εγώ άπόφασι να σου άπάντησω, μά τό βράδυ της άνακτορικής έσπερίδας που παίχτηκε τό τραγουδί σου, κατάλαβες ότι πραγματικά δεν ήμου ευτυχιμένη.

>Μονάχη μέσα στο θεωρετό μου περίμενα τον μνηστήρα μου, τον Έρνέστο, ο οποίος, την ίδια ώρα, ήταν κοντά στην πριμαντόνα Πάστα, που τον είχε ξετρελλάνει...

>Κανένας δεν άγνοουσε τό δεσμό του αυτό, μά ο πατέρας μου επιθυμούσε να παντρευτώ μαζί του.

>Όταν ή Πάστα σέ είδε, φούντωσε από έρωτα για σένα. Άρχισε να σέ φωνάζη άμέσως «Ξανθούλη της μαεστρίνο», και την άλλη μέρα σου πρότεινε να φύγης μαζί της. Θά γίνουσαν συνθέτης και θά γινόταν ή ερμηνεύτρια των έργων σου.

>Εσύ όμως ελάχισια ένδιαφερόσου για την ωραία άοιδό και τις προτάσεις της... Άλλοι θά γινότουσαν ευτυχιμένοι αν έφρουσαν μιά τέτοια ύποστηρή. Μά εσύ ουτε την έλαβες ύπ' όψη σου... Άγαπούσες εμένα... Κι' ή πρότασι της Πάστας να φύγης μαζί της, σ' έκανε να σκεφτής να φύγουμε οι δύο μας.

>Και την άλλη μέρα, ήρθες και μου πρότεινες να πάω τή θέσι τής Πάστας στο καρσάβι.

>—Είμαι φτωχός, μά σας αγατώ ! Θά φύγουμε μαζί για τή Σικελία... Θά γίνουμε ευτυχιμένοι ! μου είπες.

>Εγώ δέχτηκα μιά χαρά, και σου άποσχέθηκα να σέ συναντήσω την άλλη μέρα τό πρωί στην προκυμαία...

>Μι' εκείνο τό βράδυ, ο Ροσσίνι ήταν μεταξύ των προσκαλεσμένων μας. Με συνεζάρη έν πρόποις γιατί άνακάλυψε σέ σένα ένα νέο μουσικό συνθέτη κι' έπειτα, επειδή ήξερε πως σ' αγαπούσα, είπε αυτά τά λόγια που έκριναν την τύχη σου και τή δική μου.

— Έοσις ή γυναικείας μάς κάνετε ότι είμαστε : μεγαλόφαις ή αστούς. Ό εφως σας μάς καταστρέφει, όταν τον χαυρούμαστε, και μάς δοξάζει όταν τον χάνουμε.

>Με τό θάνατο μέσα στην ψυχή άπόφάσισα τότε να θυσιαστώ για τή δόξα και σου έστειλα την σκληρή επιστολή, στην όποια σου έγγραφα ότι άποφάσισα να μη σ' άκολουθήσω. Κι' εσύ από πείσμα, έφυγες μαζί με την Πάστα.

>Έτσι δεν με είδες να κλαίω ουτε εκείνη την ήμέρα, ουτε τις άλλες. Ή μόνη μου πειά παρηγοριά, τό μόνο μου καταφύγιο, ήταν ή μουσική.

>Και τά χρόνια πέρασαν τόσο άπέλειστα, τόσο θλιμμένα!

>Από μακριά, παρακολουθούσα τους θριάμβους σου.

>Μά μιά μέρα, έφρασε ως έμένα ή είδησις ότι ή «Νόρμα» σου είχ' άποτύχει. Σέ σφύριξον, σ' άποδοκιμάσαν... Μοι είπαν πως αυτή ή όπερα απέτυχε γιατί τής έλειπε ένα τραγουδί, ένα τραγουδί έρωτικό. Κι' εγώ θυμήθηκα τότε την «Κάστα Ντίβα».

>Άμέσως, χωρίς να χάνω στιγμή,άποφάσισα να πάω αυτό τό τραγουδί στην Πάστα, που ήταν ή πρωταγωνίστρια σου, για να τό προσθέσι στην όπερα.

— Πρέπει να φύγω ! είπα

«Η μόνη μου παρηγοριά ήταν ή μουσική...»

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΟΥ HUGUES DELORME

ΓΙΑ ΝΑ ΧΑΣΟΥΝ ΤΟ ΤΡΑΙΝΟ...

ΠΡΟΣΩΠΑ: Γιώργος Ποναρώ 45 ετών, Λιάνα Ποναρώ 38 ετών, Μαρία, ύψιφρέτρια τους. Κυρά

Ρίζα, θυρωρός.

(Στό άπειρημάν τών Ποναρώ, σέ μιá κεντρική πολυκατοικία 'Η Μαρία εινε ντυμένη και μέ τό καπέλλο στό χέρ', έτοιμη γά τό φορέση, όταν χτυπά τό κουδούνι. Τρέχει ν' άνοιξη. Εινε ή θυρωρός.)

'Η ΘΥΡΩΡΟΣ.—'Εφερα κάτι γράμματα και τις άφημεριδες. ΜΑΡΙΑ.—'Α! τόμα έφραγαν κι' ό κύριος κ' ή κυρία. Καλή Δευτέρα φάρσοφν. Θά τό βάλλω στό γραφείο του κυριου.

'Η ΘΥΡΩΡΟΣ.—Πού πάνε;

ΜΑΡΙΑ.—Στό Ρουέν.

'Η ΘΥΡΩΡΟΣ.—Τους είδα πού έφευγαν. Φαινότουσαν πολύ εύ τυχημένο.

('Η θυρωρός φεύγει. 'Η Μαρία φορέι τό καπέλλο της κ' ύστερα βιαστικά, βιαστικά, βάζει πούδρα και βάφει τό χείλη της. Όταν ξαναχτυπά τό κουδούνι. Εινε ό Γιώργος και ή Λιάνα. Έχουν ύφος δυσαρεστημένο.)

ΜΑΡΙΑ.—'Ω! κύριε, κυρία, σείς! Τι τρέχει;

ΓΙΩΡΓΟΣ.—Τρέχει ότι έχάσαμε τό τραίνο...

ΛΙΑΝΑ (μέ πολλή ευγένεια).—'Εού όμως, Μαρία νι βγής, νά πιάσ στη διακεδασί σου, έχεις άδεια. Έμπρός πήγαινε. Μή χάσεις ούτε λεπτό!

ΜΑΡΙΑ.—'Ω κυρία, ούς ευχαριστώ!

(Φεύγει βιαστική. Μόλις έκλεισε ή πόρτα, τό άνδρόγυνο παίρνει ύφος εξαγιομένο.)

ΓΙΩΡΓΟΣ.—Γιατί την έδιωξες;

ΛΙΑΝΑ.—Ρωτάς γιατί; Γιατί πρέπει νά έξηγηθούμε χωρίς μύρωτας. Εινε άπαράτητο!

ΓΙΩΡΓΟΣ.—Νά έξηγηθούμε;

Γιά πιό πράγμα;

ΛΙΑΝΑ.—Μή κάνης τόν βλάκα.

'Εού φταις άν έχάσαμε τό τραίνο!

ΓΙΩΡΓΟΣ.—'Εγώ, άφού θέλεις δυό ώρες γιά νά ντυθής κι' άλλη μιá ώρα γιά νά διαλέξής τό ταξί του γοιστου σου;

ΛΙΑΝΑ.—Σήμερα έού άργησες νά έτοιμασθής, άλλωδής θά φθάναμε στην ώρα μας. Άλλως τε κάθε φορά πού θά πάμε στό Ρουέν τό κάνεις επίτηδες και άργησορείς. Σά νά μη θέλης νά ηηγαίνουμε στους Ντυπονέλ... Κι' όσο σκέπτομαι πώς θά τους κάναμε τόση ευχαρίστησι νά πάμε έξωφρα!...

Τήν τελευταία φορά ποδήμας πάει ήσαν ένθουσιασμένα. Θυμάσαι πού ήδελαν νά μέν κρατήσουν μιá έβδομάδα και σύ δέν θέλησες νά μείνουμε, προσφάσιόμαστε ότι εινε δουλειά... Τι λές εκεί... Δουλειά!...

Σκοτώθηκες νά δουλέψης...

ΓΙΩΡΓΟΣ.—Δέν φταιώ άν είμαι κι' έγώ όθμα τής κρίσεως πού στόν πατέρα μου. Μά μέ ρωτάς πού, μή μέ ρωτάς γιατί.

> Και έφραγα.

> 'Ο γιατρός ισχυρίζεται ότι αυτό τό ταξείδι μ' άρρώσθησε, ότι κρώσσω μέσα στόν άγριο αυτό χειμώνα. Πόσο 'ελείται!... 'Η καρδιά μου εν' άρρωστη γιατί ύπέρφερε πολύ...

> Στην άρχή, ή Πάστα άρνήθηκε νά μέ δεχτή, μά έπέμενα κι' κι' όταν τής έδειξα τή μουσική, δέχτηκε νά την παρενθήσει στην 'Οπερα...

> Μ' αυτό τό τραγούδι, ή 'Νόρμα' θά θριαμβεύσει! φώνοξε ένθουσιασμένη.

> Και τόμα είμαι βέβαιη πώς εινε δίκιο. 'Η 'Νόρμα' θά έχη πειά την ίδια έπιτυχία πού είχαν και τ' άλλα σου έφρα.

> Σήμερα εινε ή μεγάλη μέρα τής επαναλήφους τής 'Νόρμας'. Θά εινε ή δόξα γιά σένα, ή απόθεωσις. Σέ βλέπω σκεπασμένο άπό λουλοδία... Βλέπω λευκά περιστερία νά πεταίνε άπό τό θεωρεία τής Σκάλας του Μιλάνου πρής τή σπηή.

ΛΙΑΝΑ.—Μήν κάνης τό βλάκα. 'Εού φταις άν χάσαμε τό τραίνο!

> Μ' αυτό τό τραγούδι, ή 'Νόρμα' θά θριαμβεύσει! φώνοξε ένθουσιασμένη.

> Και τόμα είμαι βέβαιη πώς εινε δίκιο. 'Η 'Νόρμα' θά έχη πειά την ίδια έπιτυχία πού είχαν και τ' άλλα σου έφρα.

> Σήμερα εινε ή μεγάλη μέρα τής επαναλήφους τής 'Νόρμας'. Θά εινε ή δόξα γιά σένα, ή απόθεωσις. Σέ βλέπω σκεπασμένο άπό λουλοδία... Βλέπω λευκά περιστερία νά πεταίνε άπό τό θεωρεία τής Σκάλας του Μιλάνου πρής τή σπηή.

> 'Εού 'σαι, πατέρα; Εινε άργά, δέν εν' έτσι; 'Αλήθεια θριαμβεύσε ό Βιτσέντζο... 'Ω! τί εύτυχία!... 'Ω!... τόμα πρέπει νάρθή νά μέ δη... Θάρθή, τό νοιάθοω...

> Νά, άκούω έν' άμάς πού ζυγώνει... Σταματάει μπροστά στη πόρτα... Άκούω τό βήμα του.

> Βιτσέντζο, τό ήξερα πώς θ' άρχόσουν. Έχω ακόμα πολλά πράγματα νά σου πώ... Μά είμαι κουρασμένη, τόσο κουρασμένη!... Πάσω μου τά χέρια και πές μου ότι μέ συγχωράς... Φίλησέ με! Φίλησέ με στό μέτωπο... Πεθαίνο, Βιτσέντζο... Πεθαίνο, αγαπημένη μου!

μαστίζει τόν κόσμο.

ΛΙΑΝΑ.—Μπορούσες νά μ' άφινες έμένα νά καθήσο, άφού σύ ήθελες νά δείξης πώς εινε δουλειές.

ΓΙΩΡΓΟΣ.—Δέν είμαι τόσο ήλιθιος...

ΛΙΑΝΑ (προσοπιουμένη έκπληξη).—Άηλαδή; Τι σημαίνει αυτό;

ΓΙΩΡΓΟΣ.—Σημαίνει πώς δέν τρώω άχρωσα, και κατάλαβα πώς σου γοιστάει πολύ ό γυιός...

ΛΙΑΝΑ (γελάει ψεύτικα).—Τι άνοησίες εν' αυτές! Θά τό βάλλω μ' ένα παιδαρέλι!

ΓΙΩΡΓΟΣ.—Εινε τής ηλικίας σου...

ΛΙΑΝΑ.—'Όσο γιά ευγένεια έχεις μεγάλη!... Κι' όσο γιά ζήλεια δέν μπορείς νά πής πώς δέν ζηλεύεις! Μά την άλήθεια δέν αξίζει πειά νά είμαι φρόνιμη!...

ΓΙΩΡΓΟΣ.—Μπορείς νά κερδίσης τόν χαμένο καιρό άν θέλης νά βιασθής λίγο.

ΛΙΑΝΑ.—Ποίγνετο σι' άστεία και μιá μέρα θ' άνακαλώσης έξωφρα κιό τήν έπαυσε άπό χει πού δέν τό περιμένεις... Νά δοίμε τότε τι θά πής.

ΓΙΩΡΓΟΣ.—Θά πώ ότι ήταν οίκογενειακό σασ.

ΛΙΑΝΑ (έξαλλη άπό θυμό).—Τι είπες! Ξαναπές το!... (ό Γιώργος σωπαίνει). 'Α! κατάλαβαίνω τι θές νά πής.

ΓΙΩΡΓΟΣ.—'Ηταν καιρός νά καταλάβης.

ΛΙΑΝΑ.—Τό λές γιά τή θεά μου τή Τζούλια;

ΓΙΩΡΓΟΣ.—'Ακριβώς!

ΛΙΑΝΑ.—'Ηταν όμορφη...

ΓΙΩΡΓΟΣ.—...Τόν καιρό τό Νώε.

ΛΙΑΝΑ.—...Και δέν έννοει ν' άφήση την κοκεταρία της. Πού βλέπει τό κακό; Έχεις καμιά άπόδειξι ότι κάνει κάτι άνόμητο;

ΓΙΩΡΓΟΣ.—'Οχι άλλη άπόδειξι παρά ότι την βλέπουν διαρκώς μέ νεαρούς.

ΛΙΑΝΑ.—Είσαι κακόγλωσσος! ΓΙΩΡΓΟΣ.—Δέν είμαι κακόγλωσσος την είδα πάλι τις προάλλες μ' ένα φρωιάτοτο έφηβο. Τό κακόμοιρο τό παιδί!...

ΛΙΑΝΑ.—Και γιατί νά βάξης πάντα τό κακό στό νού σου; Μπορεί νάτανε κανένας φίλος του γυιού της.

ΓΙΩΡΓΟΣ.—Μμ! Καλό νούμερο κι' αυτός!

ΛΙΑΝΑ.—Πώς συχαίνομαι τόπο άνδρες πού βάζουν όλο τό κακό στόν νού τους! (ό Γιώργος γελά είξωνικά). Μή γελάς! Άν ψάχνανε και τό δικό σου παρελθόν δέν θάβρισκαν και τόσο παστικά πράγματα...

ΓΙΩΡΓΟΣ (ξαναγελά).—Ψάξε όσο θέλεις. Δέν φοβάμαι.

ΛΙΑΝΑ.—Ποτέ δέν μοιτέράνηκες τόσο ήλιθιος ούτε τόσο άσχημος; Δις; ατή τή στιγμή πού γελάς σάν βλάκας. Μά την άλήθεια δέν έξρω τι σου βόηκα όταν σ' έπήρα...

ΓΙΩΡΓΟΣ (νύχθραμα).—Μιλάς σοβρά!

ΛΙΑΝΑ.—Πολύ σοβρά!

ΓΙΩΡΓΟΣ.—Τότε εθε άπλοάστατο; Χωρίζουμε όσπου νά πής δύο.

ΛΙΑΝΑ (ύστερα άπό σκέψη).—'Οχι. Θά σούδανα μεγάλη ευχαριστήσι νά σου ξαναδώσει την έλευθερία σου. Σέ λίγο καιρό ίσως; μά τόμα όχι!

ΓΙΩΡΓΟΣ.—'Όσο πιό γρηγορά τόσο τό καλύτερο!

ΛΙΑΝΑ.—Πάντως αυτό θά τό κανονίσει έγώ!

ΓΙΩΡΓΟΣ.—'Όαία! Ξέρεις όμως, μικροθίλα μου, πώς χρειάζεται ή άνατροφή πού έφω γιά νά κάρθωμαι νά σ' άκούω τόση ώρα και νά μη σέ πιάνω άπό τό λαμό γιά νά σ' αναγκάσω νά βουλώσης τό στόμα σου; (Κτυπούν στην πόρτα. 'Ο Γιώργος τρέχει, κιάταει στό γραφείο του και παίρνει ύφος άτάραχο. 'Η Λιάνα άνοίγει. Εινε ή θυρωρός λατανιασμένη και χαρομένη.)

'Η ΘΥΡΩΡΟΣ.—'Α! κυρία! 'Α! κύριε! Λιαβάστε! (δείχνει μιá έφημερίδα). Έξετοιμαστήκε ή άμαξοστοιχία πού πήγαινε στό Ρουέν. 25 νεκροί και 40 τραυματία!

ΓΙΩΡΓΟΣ (σηκώνεται και πλησιάζει την θυρωρό). Διαβόλε!

'Η ΘΥΡΩΡΟΣ.—Ατή την άμαξοστοιχία δέν θά παίγνατε και σεις;

ΓΙΩΡΓΟΣ.—Ατή την ακριβώς!

ΛΙΑΝΑ.—Φθνήν τή γλυτώσαμε!

'Η ΘΥΡΩΡΟΣ.—Αυτό θά πής τή μιá φορά! Δόξα τώ Θεώ!...

(Φεύγει σηκώνοντας τά χέρια ψηλά, σάν νά προσεύχεται. Οί δυό σύζυγοι μένον μονοι. Ξέλουν νά κρατήσουν άκόμη θυμό, μά δέν τό κατορθώνουν. 'Η Λιάνα πλησιάζει σιγά-σιγά και πιάνει τό χέρι του Γιώργου.)

ΛΙΑΝΑ (τραφερά).—'Όσο συλλογίζομαι πώς θέλαμε νάχωρίζουμε! ΓΙΩΡΓΟΣ.—'Αμ' έγώ!

(Πέφτει στην άγκαλιά του).